Spoedvoordracht voor de College vergadering van 26 november 2024

Portefeuille: Algemene Zaken (1)
Agendapunt: F7

Tekst van openbare besluiten wordt gepubliceerd

Onderwerp

VNG Algemene Ledenvergadering (ALV) 29 november 2024

Het college van burgemeester en wethouders besluit

1. Kennis te nemen van de geannoteerde agenda van de ALV en in te stemmen met de Amsterdamse stemadviezen;
2. De burgemeester te verzoeken wethouder Van Buren en wethouder Groot Wassink te machtigen om Amsterdam te vertegenwoordigen tijdens de ALV, en wethouder Van Buren te machtigen namens B&W te stemmen op de ALV;
3. In te stemmen met de procesafspraak over de behandeling van de moties die zijn ingediend door VNG leden, inhoudende dat de stemgemachtigde in contact treedt met de portefeuillehouder in het college om het Amsterdamse standpunt te bepalen over de ingediende moties;
4. In te stemmen met het ter kennisname sturen van de voordracht en bijlage 1 aan de raad met de dagmail.

Kernboodschap

Op 29 november aanstaande houdt de VNG een Algemene Ledenvergadering (ALV) in Utrecht. Tijdens de ALV wordt gesproken en gestemd over inhoudelijke, huishoudelijke en verenigingszaken. Op deze ALV zal onder andere worden gesproken over de gemeentefinanciën, de asielopvang, het IZA/GALA en de algehele inzet richting Kabinet. Kandidaten voor de VNG commissies en het bestuur worden op de ALV bekrachtigd door de leden.

Bestuurlijke achtergrond

De VNG houdt op 29 november 2024 haar Najaars ALV in Utrecht. Op deze ALV zal o.a. worden gesproken over de asielopvang, het IZA/GALA , de stand van zaken rondom de oprichting van een risicobeheerfonds en de algehele inzet richting Kabinet. Dit laatste heeft urgentie omdat er vanaf 2026 een miljardenkorting op het GF wordt ligt waarover gemeenten en Kabinet in gesprek zijn. De balans tussen taken en middelen dient volgens vele gemeenten te worden hersteld. Kandidaten voor de VNG commissies en het bestuur worden op de ALV bekrachtigd door de leden.

Leden van de Vereniging kunnen conform statuten tot aan de ALV nieuwe moties en amendementen op de voorgestelde beslispunten indienen. Het stemadvies op eventuele nieuwe moties en amendementen zullen in lijn met de Amsterdamse procedure (Ad. 3) worden afgestemd met desbetreffende portefeuillehouders. Daarbij wachten we het definitieve preadvies van het VNG bestuur af om ons eigen standpunt te bepalen. Statutair is door de VNG vastgesteld dat de burgemeester, wethouders, de gemeentesecretaris, de griffier of raadsleden een volmacht kunnen krijgen om een gemeente tijdens de ALV te vertegenwoordigen.

Bestuurlijke prioriteit

De ALV is het hoogste besluitvormende orgaan binnen de VNG. Naast de reguliere taken die bij een ALV horen, is een belangrijk onderdeel van de ledenvergadering ook de standpuntbepaling op grote

dossiers die alle gemeenten raken. Het college van Amsterdam is nauw betrokken bij de VNG. Wethouders van het college zijn actief in de VNG commissies Zorg, Jeugd en Onderwijs (ZJO) en Financiën (FIN). Wethouder Groot Wassink is voorgedragen als lid van de Tijdelijke Commissie Asiel en Migratie (TCAM). Wethouder van Buren is voorgedragen voor het VNG bestuur. Aanwezigheid van de hoofdstad tijdens de ALV past bij het beginsel Amsterdam Verantwoordelijke Hoofdstad (AVH) waar het college zich aan heeft gecommitteerd.

Wettelijke grondslag

Artikel 160 van de Gemeentewet

Artikel 171 van de Gemeentewet

Onderbouwing besluit

Ad 1) Geannoteerde Agenda ALV en stemadviezen

De volledige agenda en stukken zijn te raadplegen via deze link:

vng.nl/artikelen/agenda-en-stukken-najaars-alv-29-november-2024

Onderstaande stemadviezen zijn waar van toepassing afgestemd met de beleidsdirecties OJZD, MAO, DMC/Deelnemingen en VGA, BMA.

1.Opening

2.Mededelingen

3. Benoeming van de notulencommissie ALV 29 november 2024

Advies Amsterdam: Voor kennisgeving aannemen

4. Vaststelling notulen extra ALV 24 mei 2025 en ALV 26 juni 2025

Vaststelling notulen Extra ALV 24 mei 2024 (PDF, 368kB) en notulen ALV 26 juni 2024 (PDF, 441kB)

Advies Amsterdam: Vaststellen notulen

5. VNG Jaarplan 2025 (ter kennisname)

VNG Jaarplan 2025 (PDF, 3MB)

Advies Amsterdam: Voor kennisgeving aannemen

Toelichting: In 2025 wil de VNG zich inzetten voor een aantal lange termijn opgaven zoals een inclusieve samenleving, wonen en de leefomgeving, digitalisering en lokale uitvoeringskracht. Uitgangspunt van het jaarplan is de Verenigingsstrategie 2030. Daarbij ziet de vereniging het als haar hoofdtaak gemeenten te steunen in de uitvoering en het agenderen van knelpunten richting het Rijk. Amsterdam steunt deze inzet.Bij het jaarplan zit ook de begroting voor 2024. Amsterdam heeft eerder dit jaar ingestemd met een verhoging van de ledenbijdrage met 5,2%. Deze verhoging is in de begroting verwerkt.

6. Voorbereiding VNG Risicobeheerfonds

Voorbereiding VNG Risicobeheerfonds (PDF, 179kB) (voor kennisgeving)

Advies Amsterdam*:* Voor kennisgeving aannemen.

Toelichting: Het beoogde Risicobeheerfonds van de VNG heeft als doel dat gemeenten zich kunnen richten op maximale risicobeheersing met onder andere een eigen schadeverzekeraar. Met de verwachting zo forse kostenbesparingen te kunnen realiseren en de veiligheid van gemeente te kunnen vergroten. Deelname van de gemeente Amsterdam aan het beoogde risicobeheerfonds is niet aan de orde, aangezien Amsterdam haar eigen verzekeringsmaatschappij, VGA Verzekeringen, heeft.

Echter hebben wij als lid van de VNG zorgen bij dit traject. Het initiatief sluit niet aan bij de rol die de VNG vervult ten opzichte van gemeenten. Zoals het voorstel nu beoogd wordt de VNG, met 50% van de aandelen, een risicodragend deelnemer in het risicobeheerfonds wordt. Daarmee dragen alle leden via hun contributie bij in winst en ook in verlies. Voor Amsterdam is het essentieel dat het risicobeheerfonds financieel, juridisch en operationeel los komt te staan van VNG.

In het vervolg zullen wij daarom de in G4 verband bij de VNG aandringen op een strikte en juridisch bindende scheiding tussen de deelnemende en niet-deelnemende gemeenten over de (financiële) voor- en nadelen van het risicobeheerfonds. Ook is het belangrijk dat het volledige ondernemingsplan, inclusief alle onderliggende data en aannames, op basis waarvan DNB haar vergunning verleent, vrij toegankelijk is voor gemeenten ten behoeve van besluitvorming. Wij denken daarnaast graag met de VNG mee om alternatieven voor het fonds te verkennen.

7. Resolutie VNG inzet richting Kabinet

Resolutie VNG-inzet richting kabinet (PDF, 217kB) (ter besluitvorming)

Advies Amsterdam:Instemmen

Toelichting: De balans tussen taken van gemeenten en de daarvoor benodigde middelen is zoek. Vanaf 2026 wordt het gemeentefonds met €2,3 mld. structureel gekort. Dit bedrag loopt richting 2028 op naar €3 mld. In 2023 kon 80% van gemeenten geen sluitende begroting presenteren. Met de Voorjaarsnota 2024 is er een deel van het ravijn gerepareerd, door de opschalingskorting af te schaffen. Desalniettemin zal door de voorgenomen korting de druk op gemeentefinanciën verder toenemen. Als er niets wordt gedaan aan het ravijn gaan alle inwoners in NL meer betalen voor minder voorzieningen.

Deze situatie wordt verergert door bijvoorbeeld een geplande korting op de jeugdzorg vanaf 2026 met €1 mld. structureel. Ook het gebrek aan financiering voor de uitvoering van het Integraal Zorg Akkoord (IZA) en het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA) dat Rijk en gemeenten met elkaar 2 jaar geleden hebben afgesloten, vormt een grote uitdaging. Zonder aanpassing van het kabinetsbeleid kunnen gemeenten hun taken onvoldoende uitvoeren.

8. Andere inhoudelijke onderwerpen

a.Resolutie vervolg IZA/GALA (ter besluitvorming

- **resolutie IZA met toelichting (PDF, 203kB)**
- **bijlage 1 (PDF, 113kB)**
- **bijlage 2 (PDF, 196kB)**

Advies Amsterdam: Instemmen

Toelichting: Wij onderschrijven dat er meer structurele en substantiële financiering voor het IZA/GALA noodzakelijk is, en het Rijk in eerste plaats verantwoordelijk is voor een balans tussen taken, middelen en uitvoerbaarheid voor gemeenten. Ook onderschrijven wij dat een gelijkwaardige positie voor gemeenten als medeoverheid (ten opzichte van VWS) en als medefinancier (ten opzichte van de zorgverzekeraars) essentieel zijn voor het vervolg. We sturen gezamenlijk vanuit de verschillende rollen en aandachtsgebieden op de uitvoering en richten gezamenlijk het proces daartoe in. We zien sinds de zomer positieve ontwikkelingen op het financiële vraagstuk rondom het IZA/GALA. Stoppen met het IZA kent ook (financiële) risico's: De extra middelen die gemeenten ontvangen uit het IZA (€150 mln.) zullen komen te vervallen. Amsterdam ontvangt jaarlijks €7,1 mln. uit de SPUK IZA. Desalniettemin vindt Amsterdam het belangrijk om als VNG zoveel mogelijk de gelederen te sluiten en een gezamenlijk geluid te laten horen. Bovendien heeft de VNG aangegeven dat het erop lijkt dat VNG, VWS en Zorgverzekeraars Nederland mogelijk al voor de ALV goede afspraken kunnen maken over gelijkwaardige start en VWS een intentieverklaring zal geven m.b.t. de financiën. Als dat het geval is zal ook niet (voorlopig) worden gestopt met het IZA.

b.Resoluties Asiel en opvang Oekraïners

Resolutie "Asiel" (PDF, 161kB) (ter besluitvorming)
Resolutie "Naar een houdbaar perspectief voor de gemeentelijke opvang voor Oekraïners (PDF, 181kB)(ter besluitvorming)

Advies Amsterdam: Instemmen

Toelichting:

Asiel: De resolutie bepleit dat instrumenten zoals de Spreidingswet en de taakstelling statushouders pas opgeheven kunnen worden als de asielketen op orde is en er voldoende en werkbare alternatieven aanwezig zijn. Met het wegnemen van de instrumenten zoals het kabinet die voorziet, en die opvang en uitstroom uit de opvang voor statushouders mogelijk maken en zorgen voor een eerlijke verdeling is chaos onafwendbaar. De opvang zal vollopen en dit zal in gemeenten voelbaar zijn. Belangrijker nog: asielzoekers zullen lang in grote onzekerheid en suboptimale omstandigheden verblijven en statushouders kunnen niet beginnen aan hun integratie en participatie in Nederland, terwijl daar juist aan het begin geen tijd mee te verliezen is.

Oekraïne: De taak voor gemeenten om Oekraïners op te vangen wordt steeds lastiger nu er geen lange termijn plan en daaraan verbonden financiering is. De resolutie vraagt hierom. Beide is dringend nodig, het is niet voorzienbaar dat de oorlog snel eindigt of dat Oekraïners in grote getalen uit Nederland zullen vertrekken.

c.Contractstandaarden WMO 2025

Contractstandaarden Wmo 2015 (PDF, 125kB) (ter besluitvorming)

Advies Amsterdam: Instemmen

Toelichting:

Het Ketenbureau i-Sociaal Domein heeft samen met gemeenten en zorgaanbieders de Contractstandaarden Wmo 2015 (CS Wmo 2015) ontwikkeld. Met contractstandaarden worden onnodige verschillen in contracten en inkoopdocumenten weggenomen. Hierdoor nemen de administratieve lasten af. De randvoorwaarden in het contract (de zogenoemde niet-kernbedingen) zijn gestandaardiseerd. Zo houdt een gemeente haar beleidsvrijheid op het gebied van innovatie, samenwerking en transformatie. Door over de randvoorwaarden afspraken te maken, ontstaat er meer ruimte en aandacht bij gemeente en aanbieders voor visievorming, beleidsontwikkelingen uitvoering in partnerschap.

De voorgestelde WMO contractstandaarden sluiten ook aan bij de standaarden die voor de jeugdzorg zijn ontwikkeld, en die de Gemeente Amsterdam ook heeft geïmplementeerd. Tot op heden heeft dat niet tot noemenswaardige problemen geleid.

9. Verantwoording uitvoering moties, versie 6 juni 2024

Verantwoording uitvoering moties eerdere ALV-en (PDF, 282kB) (ter besluitvorming)

Advies Amsterdam: Instemmen; met uitzondering van de motie Druten.

Toelichting: Het VNG bestuur, de commissies en de VNG organisatie hebben intensief gewerkt aan de uitvoering van de moties van de vorige ledenvergaderingen (december 2023, mei en juni 2024. Zij leggen hierover verantwoording af aan de leden. Omdat de Kabinetsformatie lang duurde en het nieuwe kabinet pas in juni 2024 is aangetreden, stelt het bestuur voor de meeste moties aan te houden. Daar stemmen we mee in. We kunnen dan ook instemmen met het aanhouden van de moties die dit betreft. We kunnen ook instemmen met het afdoen van de motie over de opschalingskorting. Deze wordt vanaf 2026 geschrapt; dit is vastgelegd in de Voorjaarsnota 2024. Amsterdam kan niet instemmen met het voorstel om de motie van Druten over *"Beleidsaanpassing op basis van vervallen salderingsregeling en doorberekening kosten op het gebied van verduurzaming"* af te doen. De VNG heeft inderdaad inzet gepleegd om energiedelen mogelijk te maken in de Energiewet, maar het ingediende amendement van Kröger is niet aangenomen in de Tweede Kamer. De Eerste Kamer behandelt de Energiewet op 3 december aanstaande. Daarnaast wordt er gewerkt aan een wetsvoorstel waarin energiedelen met vrije leverancierskeuze (het delen van energie tussen afnemers met verschillende leveranciers) wordt uitgewerkt. In bijlage 1 treft u alle stemadviezen aan.

10. Invulling vacatures in VNG-bestuur en -commissies

Invulling vacatures in VNG bestuur en commissies (PDF, 176kB) (ter besluitvorming)

Advies Amsterdam: Instemmen.

Toelichting: De VNG voordrachtscommissie heeft een voorstel gemaakt voor de invulling van 21 vacatures in het VNG bestuur en VNG commissies. Amsterdam kan instemmen met voorgestelde invulling van de vacatures en volgt het voorstel van de voordrachtcommissie. Er zijn enkele wissels vanuit het college van Amsterdam. Wethouder Van Buren wordt voorgedragen voor het VNG bestuur, wethouder Groot Wassink wordt voorgedragen als lid van de Tijdelijke Commissie Asiel en Migratie (TCAM) en wethouder De Jager wordt voorgedragen voor de Commissie Ruimte, Wonen en Mobiliteit (RWM).

11. Rondvraag/WVTTK

12. Sluiting en aankondiging locatie VNG Congres 2025

Ad. 2) U wordt gevraagd de burgemeester te verzoeken om wethouder Van Buren te machtigen om

namens uw college te stemmen op de ALV. De machtiging wordt door de GS aan de VNG gecommuniceerd.

Ad.3) Leden van de VNG kunnen door middel van een motie tijdens de ALV de VNG een standpunt laten innemen en daarmee richting geven aan de inzet van de VNG en het bestuur. Het voorstel is om bestaande procesafspraken omtrent de standpuntbepaling van Amsterdam ten aanzien van alle ingediende moties te hanteren. Daarbij neemt de gemachtigde wethouder per thema contact op met de portefeuillehouder in het college om het Amsterdamse standpunt te bepalen. Dit wordt voorbereid en begeleid door Bestuurs- en Managementadvisering Public Affairs in nauwe afstemming met de verantwoordelijke wethouders en beleidsdirecties. Bij twijfel wordt advies gevraagd aan de gemeentesecretaris. Tot slot, Public Affairs begeleidt de stemgerechtigde wethouder tijdens de ALV.

Ad.4) Volgens Artikel 169 van de Gemeentewet is het college verplicht om de gemeenteraad alle inlichtingen te geven die de raad voor de uitoefening van zijn taak nodig heeft.

Participatie

nvt

Financiële onderbouwing

Overige toelichting

ja

Conclusie

Communicatie

Binnen de gemeente: Opnemen in de besluitenlijst en de dagmail

Buiten de gemeente: nvt

Documenten

Registratienr.	Naam
AD2024-072358	College van B&W Voordracht (pdf)
AD2024-072373	Bijlage 1_ Stemadviezen Amsterdam Agendapunt 9 Veratnwoording uitvoering eerdere moties.docx (msw12)
AD2024-072439	Advies (pdf)

Besluit college van burgemeester en wethouders

Conform besloten